१॥

इति संप्राप्य॥ संकल्पं कुर्यात्॥ अपवित्रेति पठित्वा देशकालौ संकी
र्त्य अमुक अमुक गोत्रोहं अमुक अमुक शर्माहं वर्माहं गुप्तोहं वा
अमुक जन्मनि जन्मान्तरे वा कायिक वाचिक मानसिक सांसर्गिक ज्ञा
ताज्ञात स्पृष्टास्पृष्ट भुक्ताभुक्त पीतापीतादि सकल पातक निरास पूर्वक
मासन भोजन शयन गमनादिष्वन्ते भाषणादि दोषनिरास [illegible]
[illegible] नार्थं तथा च गजाश्वोष्ट्र खर खड्ग महिष सैरभ शार्दूल सिंह
ऋक्ष सूकर वृक धूक हरिण वानर चटक श्येन जम्बुकौ वि मेषस्
जादि प्राणिवधानां संकलीकरण समानानां मधुर वैषक मार
वाजेष्ठक चक्रवाक मीनादि वक पुर हंस गरुह गोधिकावधानां
धेष्यादि मलिनीकरणानां ब्रालिए करणधेया घ्राणादि जिह्मासे च्यु
नादिको पात्ययन्त विषयासक्त कृतघ्नतादीनामपात्रीकरणानामप्या
त्रिपक्ष्यो निरतो सज्जन पतिवाक्रमण वृत्तिच्छेदन शास्त्रनिन्दा जो ॥२॥

॥२॥

रात्र्यं मद्यपान मार्जारोच्छिष्ट भोजन पतित भ पंक्ति भोजन पति
तसंभाषण संध्यादि कर्म लोप व्रत लोपादि महापापोपपापानि
१ प्रकीर्णकानि मेतेषां पातकानां अपनोदक प्रायश्चित्तार्थं तर्पण
वरुणवास्ति शान्ति प्रत्यूषाणं ऋतु ब्रह्मलोका प्राप्तये पंचाशत्को
टि विस्तीर्ण भूमण्डले गंगावालुकाभिः सप्तर्षि मंडल
पर्यन्तं कृत राशीर्वर्ष सहस्रावसानेरेकैकवालुकापकर्षे
क्रमेण सर्व राश्यपकर्षे संविद का ब्रह्मलोक सायुज्यता
प्राप्ति प्राप्तयर्थं देवर्षि पितृ तर्पण द्वारा श्री परमेश्वर प्री
त्यर्थं श्रमकर्तीर्थ कातीय स्नानं महं करिष्ये १ इति संकल्प ॥
तीर्थावाहन मंत्रः एकांकुशपात्र ॥ तो धाडमि मंत्राणां कपाट ॥ ओं उरु द्रंभ है

॥२

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ श्रावणी प्रयोगः ॥ अथ कार्तीय स्नान विधिः ॥ आश्वि
नस्य पूर्णिमादिकाले प्रातः स्नानसंध्यादि नित्यकर्म विधाय नद्या
दिकं गत्वा सकलसामग्रीं संपाद्य प्राङ्मुखोदङ्मुखो वा उपविश्य प
वित्राणि गृहीत्वा हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य आचम्य तीर्थप्रार्थनां कुर्यात्
नमामि गंगे तव पादपंकजं सुरासुरैर्वन्दितदिव्यरूपम् भुक्तिं च मुक्तिं च द
दासि नित्यं भावानुसारेण सदा नराणाम् ॥ १ ॥ पुष्कराद्यानि तीर्थानि
गंगाद्याः सरितस्तथा आगच्छन्तु पवित्राणि स्नानकाले सदा मम ॥ २ ॥
त्वं राजा सर्वतीर्थानां त्वमेव जगतः पिता याचितो देहि मे तीर्थं सर्वपा
पैः प्रमुच्यते ॥ ३ ॥ अपामधिपतिस्त्वं च तीर्थेषु वससि सर्वदा वरुणाय न
मस्तुभ्यं स्नानानुज्ञां प्रयच्छ मे ॥ ४ ॥ अधिष्ठात्र्य तीर्थानां तीर्थेषु वि
चरन्ति याः देवताः सानुज्ञां प्रयच्छन्तु स्नानानुज्ञां मम सर्वदा ॥ ५ ॥ गंगे च यमुने चै
व गोदावरि सरस्वति नर्मदे सिन्धु कावेरी जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ॥ ६ ॥

13 ॥
दवं नमस्कुर्यात् ॥ ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेधा नि दधे पदम् ॥ समूढमस्य
पांसुरे स्वाहा ॥ इति मंत्रेण तृतीयभागेन दक्षिणहस्तेन ललाटादि
नाभिःपर्यन्तानि गात्राणि उपलिप्य ॥ हस्तं प्रक्षाल्य च यतीर्थदेवं न
मस्कुर्यात् ॥ पूर्वोक्तेन मंत्रेण ॥ ततः नाभिमात्रं तीर्थजलं प्रविश्य स्वरूपोऽभि
3 मुखः स्थित्वा स्नायात् ॥ तत्र मंत्रः ॥ ॐ आपो अस्मान् मातरः शुन्धयन्तु घृ
तेन नो घृतप्वः पुनन्तु ॥ विश्वं हि रिप्रं प्रवहन्ति देवी ॥ इति मंत्रे
ण निमज्य ॥ पुनः ॐ उदिदाभ्यः शुचिरा पूत एमि ॥ इति मंत्रेण द्वि
तीयवारं निमज्य ॥ पुनस्तु ह्रीं निमज्य मज्याचामेत् ॥ ततो गोमय
मादाय अग्रमग्रं चरंतीनामोषधीनां वने वने तासां वृषभपत्नी
नां पवित्रं कायशोधनम् ॥ तन्मे रोगं च शोकांश्च पापं मे हर गोमय ॥
इति मंत्रेण गोमयमभिमंत्र्य ॥ ॐ मा नस्तोके तनये मानऽऽआयु

संचितत्तरणसंचयाग्निप्रदानानां जातिभ्रंशकरणानां प्रखनाशनं
धूकरणनारहिंसनप्रदानविस्मयवच्छपजीवनविषमवाधकाशीद
ण्डपाशसंग्रहणक्रीडानद्यूततत्कालरत्नाधावनाभ्यङ्गमैथुनचौ
रनिक्षापादीनां वेश्यागमनदासीगमनकन्यागमनरजस्वला
गमनप्रतिलोमजागमनसाधारणस्त्रीगमनवधूगमनानामुएका
दश्यन्नगणिकान्नगणकान्नभिन्नकांस्यपभोजनादिपानक्रमक
भक्षणताम्रतालादिचर्वणहः खड्गसंगमचित्रवस्त्रालंकार चर्वणेदि
यत्रिपातितानां तथा च क्षालिणवत्तिच्छेदनानिमित्तभोप्यादिविसर्जे
नक्षालणदे यद्विजभेदमित्रभेदस्त्रीपुरुषभेदस्थूलस्खच्छेको
वर्गहिंसनचौरकर्मान्यत श्रीकपिशुनचौरपारखण्डनारीतं
पदचाण्डालतिर्यग्वानरस्पर्शाज्जनभक्षणतकशुनभक्षणामसू

राजसत्तावरुणो नो मुंच ॥५॥ ओं उदुत्तमं वरुणपाशमस्मदवाध
मं वि मध्यमं श्रथाय ॥ अथा वयमादित्य व्रते तवानागसो
अदितये स्याम ॥६॥ मन्त्रेण मार्जयेत् ध्यायेद्यो वरुणदेवते
५ ॥ प्रयाथ यमस्य पद्धीशः सर्वस्या देवा वीक्षितं यात ॥७॥ ओं प्रवभ्र
धनि चुम्पुणानि च रसासनि श्चम्पुरणः ॥ प्रव देवे देवे पकृतजे
नायासी भमवमत्ये मेत्य कृतम्पुरुराणा देवा रिष स्पाहि ॥८॥
इति मंत्रैः सर्वाङ्गानि मार्जयित्वा ॥ पश्चात् कुशोदकेनाचम्य पुन
देवै मार्जनं कुर्यात् ॥ अनेन मंत्रेण ॥ ओं आपो हि ष्ठा मयोभुव
स्तान ऊर्जे दधातन महे रणाय चक्षसे ९ ओं यो वः शिवतमो रसस्त
स्य भाजयतेह नः ॥ उशतीरिव मातरः ॥१०॥ ओं तस्मा अरंगमाम वो य
स्य क्षयाय जिन्वथ ॥ आपो जनयथा च नः ॥११॥ ओं इदमापः प्रवहत

राजा वरुणाश्च कार स्तूपाय पंथा मन्वे तवा उ॥ अपदे पादाप्रतिधात्तवे करु
णाप वक्ता हृदया विधश्चित्॥१॥ ॐ नमो वरुणाय अभिष्ठितो वरुणस्य पा
शः॥ इति मन्त्रेण न्युब्जं जलं दृष्ट्वा तोयमभिमन्त्रयेत्॥ जलावर्तनम्॥
ॐ ये ते शतं वरुण ये सहस्रं यज्ञियाः पाशा वितता महान्तः॥ तेभिर्नोऽद्य सवितो
त विष्णुर्विश्वे मुञ्चन्तु मरुतः स्वर्काः॥२॥ इति मन्त्रेण जलं दक्षिणहस्ताङ्गुलि
भिर्दक्षिणावर्तं त्रिवारमावर्तयेत्॥ आमयेत्॥ पूर्णाञ्जलिना पाणिग्रहणम्॥
ॐ सुमित्रिया न आप ओषधयः सन्तु॥ इति मन्त्रेण जलं जलाञ्जलिना
तीर्थतटे जलमध्ये पणम्॥ ॐ दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु योऽस्मान्द्वेष्टि यं च
वयं द्विष्मः॥४॥ इति मन्त्रेण जलस्य मध्ये शत्रून्मनसा विचिन्त्य तत्ता
शार्थं स्विवामभागे तीर्थतटे क्षिपेत्॥ ततः मृत्तिकामादाय॥ तस्याः त्रिभागा
न्कृत्वा॥ प्रथमभागं वामहस्तेन गृहीत्वा तेन नाभेरधः कटिप्रदेशम
न्लेपयेत्॥ हस्तं प्रक्षाल्य॥ जनसानेव हस्तेन द्वितीयभागं जेन वा...
नेचरस्य करौ च प्रत्यङ्गं... दात्मा वेष्य॥ तीर्थ

शुन्धन्तु मे मन: ॥१८॥ ओं शन्नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये शंय्योरभि
स्रवन्तु न: ॥१९॥ ओं अपां रसमुद्वयसꣳ सूर्य्ये सन्तꣳ समाहितम् ॥
अपां रसस्य यो रसस्तं वो गृह्णाम्युत्तममुपयामगृहीतोसीन्द्राय त्वा जुष्टं गृ
ह्णाम्येष ते योनिरिन्द्राय त्वा जुष्टतमम् ॥२०॥ ओं अपो देवीरुपसृज मधुम
तीरयक्ष्माय प्रजाभ्य: । तासामास्थानादुज्जिहतामोषधय: सुपिप्पला: ॥२१॥
ओं पुनन्तु मा पितर: सोम्यास: पुनन्तु मा पितामहा: पुनन्तु प्रपितामहा: पवि
त्रेण शतायुषा । पुनन्तु मा पितामहा: पुनन्तु प्रपितामहा: पवित्रेण शतायुषा
विश्वमायुर्व्यश्नवै ॥२२॥ ओं अग्न आयूꣳषि पवस आसुवोर्जमिषं च
न: आरे बाधस्व दुच्छुनाम् ॥२३॥ ओं पुनन्तु मा देवजना: पुनन्तु मन
सा धिय: पुनन्तु विश्वा भूतानि जातवेद: पुनीहि मा ॥२४॥ ओं प
वित्रेण पुनीहि मा शुक्रेण देव दीद्यत् । अग्ने क्रत्वा क्रतूँरनु
॥२५॥ ओं यत्ते पवित्रमर्चिष्यग्ने विततमन्तरा । ब्रह्मतेन पुनातु मा
॥२६॥ ओं पवमान: सो अद्य न: पवित्रेण विचर्षणि: । य: पोता स पुनातु मा ॥२७॥

षिमानो गो० मानोऽश्वेषु रीरिषः मानो वीरान्रुद्र भामिनो
वधीर्हविष्मन्तः सदमित्वा हवामहे॥ इति मंत्रेण सोदकं जो मधु
रूपी यदर्शयित्वा तेन त्रिवारं मंत्रान्निलं तां गृहे पादतलवपु
त्वानिऽन्नेलिप्य च्छादयेत॥ ततः मार्जनं कुर्यात॥ ओं इमं मे व
रुण श्रुधी हवमद्या च मृडय त्वामवस्युरा चके॥१॥ ओं तत्त्वा यामि
ब्रह्मणा वन्दमानस्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः अहेडमानो वरु
णेह बोध्युरुशंस मान आयुः प्रमोषीः॥२॥ ओं त्वन्नो अग्ने वरुण
स्य विद्वान्देवस्य हेडो अवयासिसीष्ठाः यजिष्ठो वह्नितमः शोशुचा
नो विश्वा द्वेषांसि प्रमुमुग्ध्यस्मत्॥३॥ स त्वन्नो अग्नेऽवमो भवोती
नेदिष्ठो अस्या उषसो व्युष्टौ अवयक्ष्व नो वरुणं रराणो वीहि
मृडीकं सुहवो न एधि॥४॥ ओं आपो हि ष्ठा मयोभु० सिर्दधानो धाम्नो

ऽप्रवामप्यान्ति चैंम्भरणे वेरू रासिन्नि च मरणः ऽप्रवद्देवै देव कृतमेनोयासिषम
वमर्त्यै मर्त्य कृतम्पुरूराणो देव रिषस्पाहि ॥ इति मंत्रेण ॥ ॐ तत्सवितुर्व
रेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ ॐ सर्वं पुनातु ॥ इति
6 कुशे भार्ज्जयित्वा ॥ ॐ ऽअपाघमपा किल्विषमप कृत्यामपोरपः ऽअपामा
र्गत्वमस्मद् पदुःस्वप्न्यं सुव ॥ इति मंत्रेण वामभागे त्रिर्निमार्ज्ज
येत् ॥ ततः ॐ काण्डात्काण्डात्प्ररोहन्ती परुषः परुषस्परि एवानो
दूर्वे प्रतनु सहस्रेण शतेन च ॥ इति मंत्रेण दूर्वाभिः स्वमि मार्ज्ज
॥ ततो वक्ष्यमाण षट् पद्याण मन्त्य तमेनोन्नत [illegible] जले तु मग्नो
येत ऽ सन्नघमर्षणं कुर्य्यात् ॥ तद्यथा ॥ ॐ द्रुपदादिव मुमुचानः
स्विन्नः स्नातो मलादिवः पूतं पवित्रेणेवाज्यमापः शुन्धन्तु मैनसः ॥ इति
वारत्रिः पठेत् ॥ ॐ ऽआयङ्गौः पृश्निरक्रमीदसदन्मातरम्पुरः पितरञ्च प्र

तावधग्म्मतयज्ञपते ॥ यच्चाभिदुद्रोहानृतं यच्च शेप अभीरु
णमह ॥१२॥ ओं आपो [illegible] मोतस्मादेनसः पवमानश्च मुञ्चतु ॥१३॥
ओं हविष्मतीरिमा आपो हविष्मां [illegible] आविवासति ॥ ह
विष्मां देवो अध्वरो हविष्मां २ अस्तु सूर्यः ॥१४॥ ओं देवीरापो
पान्नपाद्यो वः ऊर्मिर्हविष्य इन्द्रियावान्मदिन्तमः ॥ तं देवेभ्यो
देवत्रा दत्त शुक्रपेभ्यो येषां भाग स्थ स्वाहा ॥१५॥ ओं कार्षिरसि
समुद्रस्य त्वाक्षित्या उन्नयामि ॥ समापो अद्भिरग्मत समो
षधीभिरोषधीः ॥१६॥ ओं अपो देवा मधुमतीरगृभ्णन्नूर्ज [illegible]
[illegible] न्नूर्जस्वती राजस्व चितानाः ॥ याभिर्मित्रावरुणाव
भ्यषिञ्चन्याभिरिन्द्रमनयन्नत्यरातीः ॥१७॥ ओं द्रुपदादिव
मुमुचानः स्विन्नः स्नातो मलादिव ॥ पूतं पवित्रेणेवाज्यमापः

॥१७॥

7

इति कातीयस्नानविधि॥ ॥

॥अथ मन्त्र पात्॥श्री॥

मकोनन्द दासस्य दम्भ साफ

॥म॥

ततः ऋषि पूजन प्र कुं

पत्र ८ परसे

[redacted]

साफा
आसन
तर्पण करने को
पात्र आच
मनीय पात्र

देना
वस्त्र
नैवेद्य

सामग्री आवली
दूर्वा
अपामार्ग
गोमय
मृत्तिका शुद्ध
तिल प्रक्षत
ताम्बूल २
पूगी फल ८

धूप
दीप
१ दिपक
२ ...
कुशा

दक्षिणा फल रूई तिलक यज्ञोपवीत केशर कपूर

ओं उभाभ्यां देव सवितः पवित्रेण सवेन च मां पुनीहि विश्वतः ॥ २८ ॥
ओं वैश्वदेवी पुनती देव्यागाद्यस्यामिमा बह्व्यस्तन्वो वीतपृष्ठाः तया
मदन्तः सधमादेषु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ २९ ॥ इति म
न्त्रेण जपित्वा पश्चादुदकं स्पृशेत् ॥ ततः ओं बृहस्पतिर्मा पुनातु दे
वो मा सविता पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेण सूर्यस्य रश्मिभिः ॥ तस्य ते
पवित्रपते पवित्रपूतस्य यत्कामः पुने तच्छकेयम् ॥ १ ॥ इति मन्त्रेण ना
भेरूर्ध्वं मार्जयेत् ॥ ओं वाक्पतिर्मा पुनात्वच्छिद्रेण पवित्रेण सूर्यस्य
रश्मिभिः तस्य ते ॥ इति मन्त्रेण नाभेरधो मार्जयेत् ॥ ततः ओं [illegible]
[illegible] ॥ इति मन्त्रेण ओं [illegible] पुनातु ओं तत्सयाम इति मन्त्रेण ओं भूर्भुवः पुना
तु ॥ ओं [illegible] ॥ ओं स्वः पुनातु ॥ [illegible] इति मन्त्रेण ओं म
हः पुनातु ॥ ओं [illegible] इति मन्त्रेण ओं जनः पुनातु ॥ ओं [illegible]
इति मन्त्रेण ओं तपः पुनातु ओं [illegible] इति मन्त्रेण सत्यं पुनातु ॥ ओं

वरुण पृथ्वी [illegible]

अथ न्यस्य ॥ इति वा त्रिः पठेत् ॥ सशिरस्कं प्राणायामं वा त्रिः पठेत् ॥ ओं भूः ओं भुवः
ओं स्वः ओं महः ओं जनः ओं तपः ओं सत्यं ओं तत्सवितुर्वरेण्यं
भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो नः प्रचोदयात् ओं भूर्भुवः स्व
8 रोम् ॥ इति सप्तव्याहृति पूर्वकां सशिरस्कां गायत्रीं वा त्रिः प
ठेत् यद्वा परमात्मानं विष्णुं मनसा ध्यायेत् ॥ विष्णुं वा स्मरेत् ॥
ततः प्रवाहाऽभिमुखः स्नायात् ॥ इति कात्यायन स्नानविधिः ॥ ॥ सम्व
त् १६७१ श्रावण शुक्ला पञ्चम्यां लिखितमिदं पुस्तकं ॥ शुभमस्तु ॥
अथ ऋषिपूजनम् ॥ ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

॥ पत्र २४ संख्या ... ॥ ... वृत्तिप्रयोग ...
ति सेक रावो पानि लिखत की पद्धति सेकरावो तिखत की ...